II. HUD SÛRESİ

Mekke devrinin sonlarında, Yûnus sûr esinin hemen ardından indirilmiştir. Ad ını, Hz. Hûd'un kıssasının anlatıldığı 50-60. ayetlerden almıştır. I 23 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb'imin adıyla, O'nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O'nun adına okuyor, söylüyorum:

I. Elif, Lâm, Râ. Dinle bak, ey insan! Rabb'inden sana bir mesaj geldi: Bu okuyacağın/dinleyeceğin mesaj, öyle mükemmel bir Kitaptır ki, onun her bir ayeti, sonsuz ilim ve hikmet sahibi Allah tarafından mükemmel bir ölçü ve âhenk ile gâyet muntazam ve sağlam bir şekilde düzenlenmiş, her türlü şüphe, çelişki, yanlışlık ve bozulmaya karşı özenle

korunmuş ve her akıl sahibinin anlayıp ibret alabileceği biçimde açık ve net olarak ortaya konmuştur.

- 2. Ki, Allah'tan başkasına kulluk ve ibâdet etmeyin! Yalnızca O'nun emirler ine kayıtsız şartsız itaat edin, O'nun bu yruklarına ters düşen hiçbir güce —kim olursa olsun— asla boyun eğmeyin! O hâlde ey şanlı Elçi, bu Kur'an ile insanlığı uyar: "Doğrusu ben, size O'nun tarafından gönderilen ve zâlimleri cehennemle uyaran, iman edip iyilik yapanları da cennetle müjdeleyen bir elçiyim."
- 3. "Ey halkım! Günahlarınızdan tövbe ederek Rabb'inizden bağışlanma dileyin ve tüm içtenliğinizle O'na yönelin ki, sizi ecel denilen belirli bir süreye kadar huzur ve mutluluk içinde, güzelce yaşatsın ve iyilik yapan herkese iyiliğinin karşılığını dünyada da âhirette de tam olarak versin. Fakat ilâhî buyruklardan yüz çevirecek olursanız, o takdirde ben sizin için, başınıza gelecek o

büyük günün azâbından korkarım!"

- 4. "Hepinizin dönüşü eninde sonunda Allah'adır. Ve Allah, her şeye gücü yeten mutlak kudret sahibidir."
- **5. Bakın,** hakîkatle yüz yüze gelmekten korkan kimi inkârcılar, elçiyi her gördüklerinde ondan gizlenmek için nasıl da göğüslerini çevirip hemencecik oradan sıvışıyorlar. Güya böylece hakîkati görmemiş, duymamış oluyorlar. Kur'an'ın o etkileyici uyarısıyla yüz yüze gelmemek için, devekuşu misali başlarını kuma gömerek gerçeklerden kaçabileceklerini sanıyorlar. Daha da kötüsü, böyle yapmakla ceza ve sorumluluktan kurtulacaklarını umuyorlar. Oysa onlar, gecenin zifiri karanlıklarında örtülerine büründükleri ve vicdanlarıyla baş başa kaldıkları zaman bile, onların gizledikleri ve açığa vurdukları her şeyi bilmektedir. Çünkü O, kalplerin içindek i bütün gizli niyet ve düşünceleri tam olarak bilir. Öyle ki:

6. Yeryüzünde yaşayan ne k adar canlı varsa, hepsinin doğumdan ölüme kadar bütün rızkını veren Allah'tır.

Ayrıca O, her canlının yerleşip kaldığı ve emânet durduğu yeri bilir. Onların nerede barındığını, nereden gelip nereye gittiğini, n erede hareket edip nerede durduğunu bilir. Sizin hayat yolculuğunuzu; anne rahminden dünyaya, dünyadan kabre, oradan mahşere, sonra cennet veya cehenneme varıncaya kadar geçirdiğiniz ve geçireceğiniz aşamaları bilir. İşte bütün bunlar, varlık yasalarının belirlendiği apaçık bir kitapta kayıtlıdır.

7. O Allah ki, gökleri ve yeri altı günde yarattı. Bütün kainat yaratılmadan önce O'nun Arş'ı, su üzerinde idi. Allah, bütün canlı varlıklara su ile hayat verdi. Böylece Allah, hanginizin daha güzel ve yararlı davranışlar göstereceği konusunda sizi imtihân etmek için evreni, hayatı ve ölümü yarattı. Çünkü O, hiçbir şeyi anlamsız ve boş yere yaratmamıştır.

Hal böyleyken, ey Müslüman, eğer sen onlara, "Bakın, hepiniz öldükten sonra yeniden diriltili p hesaba çekileceksiniz!" desen, ilâhî adâleti inkâr eden kâfirler, "Bu apaçık bir büyüdür. Böyle bir iddia, düpedüz adam aldatmakt a n , göz boyam a k t a n ibarettir." diyeceklerdir.

8. Eğer Biz, isyankârlıklarından dolayı onları derhal yok etmeyip de, hak ettikler i azâbı belirlenmiş bir vakte kadar ertelesek, bunun hikmetini hiç düşünmeden, "Onun hemen gerçekleşmesini engelleyen ne? Hani Allah kâfirlere azap edecekti? Demek tüm uyarılar, tehditler yalanmış!" diyerek alaycı bir tavırla, azâbın bir an önce gelmesini isteyecekler.

Fakat şunu iyi bilsinler ki, kendilerine vaadedilen o azap gelip çattı mı, bir daha asla geri çevrilecek değildir ve işte o zaman, öteden beri alay edip durdukları cehennem, kendilerini çepeçevre kuşatmış olacaktır. Fakat gel gör ki:

- 9. Eğer insanoğluna katımızdan zenginlik, sağlık, güzellik, bolluk, bereket, huzur gibi nîmetler vererek bir rahmet tattırdıktan sonra onu elinden çekip geri alsak, bunun bir imtihân olduğunu göz ardı ederek hemen ümitsizliğe düşer, nankö rlük etmeye başlar. Sahip olduğu her şeyin kendisine Allah tarafından bağışlanan gelip geçici nîmetler olduğunu idrâk edemediği için, onları kaybettiği anda müthiş bir sarsıntı geçirir, yaşama ümidini tamamen kaybeder.
- 10. Ve yine, eğer kendisine dokunan bir sıkıntının ardından başındaki belâyı giderip ona bir nîmet tattıracak olsak, o zaman da, "Nasıl olsa belâlardan kurtuldum!" der ve bir daha hiç sıkıntıya düşmeyecekmiş gibi hemen şımarmaya, o nîmetleri kendisine veren yaratıcıyı unutarak kibirlenmeye, büyüklük taslamaya başlar. Nîmetleri düşünür de, onları bahşeden yüce kudreti düşünmez; belâlardan ödü kopar, faka t o belâlarla insanları imtihan Allah'a karşı gelmekten çekinmez.

- II. Ancak sıkıntılı anlarda ümitsizliğe düşmeyen, nîmetlerden dolayı da şımarıp kibre kapılmay an, yan iher iki durumda da sabretmesini bilen ve Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla güzel ve yararlı iş yapan kimseler elbette böyle değildir. İşte onlar için, Rab'leri tarafından bir bağışlanma ve muhteşem bir ödül vardır!
- 12. Şimdi sen, inkârcıların, "Eğer Muhammed gerçekten Peygamber olsaydı, on a gökten bir hazine indirilmeli, yâhut onunla birlikte iddialarını destekleyecek bir melek gelmeli değil miydi?" şeklindeki alaycı sözlerinden ötürü yüreğin daralıyor diye, sana gönderilen ayet ler in arasından, kâfirlerin cıkarlarına dokun a c a k **bir kısmın**ı onlara duyurmaktan vaz mı geçeceksin? Sakın ha! Şunu hiç unutma ki, senin görevin onları imana getirmek değildir. Çünkü sen ancak bir uyarıcısın; her şeyi görüp gözeten ve bütün işleri düzenleyip takdir eden gerçek vekil ise, yalnızca **Allah'tır.** Öyleyse O'na güven, zâlimlerin

yalan ve iftiralarına aldırmadan görevini yapmaya devam et!

13. Yoksa inkâr edenler. "Kur'an'ı Muhammed uydurdu!" mu diyorlar? O zaman onlara de ki: "Eğer benim gibi okuma yazması bile olmayan bir kişi; böyle muhteşem sûreler 'uydurabiliyor' ise, o hâlde; Haydi, siz de ifâde güzelliğinde, ortaya koyduğu mükemmel hayat tarzında Kur'an'la boy ölçüşebilecek bir kitap, veya en azından Kur'an sûreleri ay arında on tane uydurulmuş sûre meydana getirin bakalım! Eğer Kur'an'ı Muhammed uydurduysa, onu susturmak için bundan daha iyi bir fırsat olabilir mi? Öyle ya, İslâm'ı yok etmek için bunca zahmet çekmeye, malınızı mülkünüzü, çoluk çocuğunuzu bu uğurda fedâ etmeye ne gerek vardı? Onun 'uydurduğu!' sûreler gibi birkaç sûre yazarsınız, olur biter. Zira hepiniz güzel söz söyleme sanat ını iyi bilen edebiyat ustalarısınız. 'Yok buna tek başımıza güç yetiremeyiz' diyorsanız, o zaman Allah'tan başka yardıma çağırabileceğiniz kim varsa, becerisine güvendiğin i z bütün

şâirlerinizi, edebiyatçılarınızı, filozoflarınızı, ilim ve fikir adamlarınızı çağırın! Çağırın da, hepiniz el ele vererek güzellik ve doğrulukta Kur'an'la boy ölçüşebilecek on sûre, hadi ondan da vazgeçtik, hiç değilse bir tek sûre yazın; tabii eğer bu iddianızda samîmî iseniz...

- 14. Eğer kâfirler, bu meydan okuma karşısında size cevap veremezlerse, —ki hiçbir zaman veremeyecekler— o zaman kesin olarak bilin ki, Kur'an Muhammed tarafından uydurulmuş bir söz değil, ancak Allah'ın ilmiyle gönderilmiş bir mûcizedir ve yine bilin ki, Allah'tan başka hükmüne boyun eğilecek, emrine kayıtsız şartsız itaat edilecek bir otorite, bir ilâh yoktur!
- **Ş i m d i** bu meydan okuma karşısında düştüğünüz âcizliğe rağmen, hakîkate karşı inatla direnecek, Rabb'inizin buyrukların a **boyun eğmeyecek misiniz?**
- 15. Kim bu dünya hayatını ve onun göz kamaştırıcı zenginlik ve güzelliklerini arzu eder

ve bütün gücünü ve yeteneğini onu kazanmak için kullanır ise, çalışmalarının karşılığını bu dünyada onlara tam olarak veririz ve bu konuda kendilerine hiçbir şekilde haksızlık edilmez. Âhiret hayatını hesaba katmaksızın, yalnızca dünya nimetlerini elde etmek için çalışanlar, çabalarının meyvesini bu dünyada alacaklar. Basit me nfaatlerini kendilerine ilâh edinen bu insanlar, ke ndi halklarını maddî yönden refaha kavuştursalar bile, Kur'an'ın ortaya koyduğu evrensel bilince sahip olmadıklarından, insanlığa asla huzur ve mutluluk getiremeyece kler.

- I6. Fakat gerçek hayat olan âhirette, onların payına düşen tek şey cehennem ateşi olacak! Bu dünyada oluşturdukları ve ebediyen yıkılmaz zannettikleri sistemleri ve âhireti kaybetme pahasına elde ettikleri ne varsa orada hiçbir işe yaramayacak ve güya iyilik nâmına yaptıkları her şey —inanç ve iyi niyetten yoksun olduğu için— boşa gidecektir.
 - 17. Düşünün; arzu ve ihtirâslarının kölesi olan ve

menfaatleri uğrunda Allah'ı ve âhireti unutan bu insanlar mı daha hayırlıdır, yoksa Rabb'inden gelen Kur'an mûcizesi gibi apaçık bir delile dayanan ve ayrıca, yine O'nun tarafından gönderilen İncil adındaki bir şahidin şehadetiyle desteklenip doğruluğu belgelenen Hz. Peygamber (61. Saff: 6 ve 7. Araf: 157) ve onun izinden yürüyen bahtiyâr müminler mi? Üstelik ondan önce, Mûsâ'nın bir öncü ve bir rahmet kaynağı olarak gönderilen ve Son Elçinin cihanı aydınlatacağını insanlığa müjdeleyen Tevrat adındaki Kitabı da ortada iken...

İşte onlar, vahyin sapasağlam verileri ışığında olayı değerlendiren bu insanlar, Kur'an' a şeksiz şüphesiz iman ederler. Hangi dine, hangi millete, hangi ideolojiye mensup olursa olsun, yeryüzündeki mevcut dinî, siyâsî veya etnik gruplar içerisinden her kim de onu inkâr edecek olursa, onun varacağı yer cehennemdir! O hâlde ey Müslüman, sakın bu Kur'an'dan yana bir kuşkuya kapılma! Elbette o, Rabb'in tarafından gönderilmiştir

ve gerçeğin ta kendisidir! Fakat insanların çoğu iman etmezler.

18. Bunca belgeler, bilgiler ortada dururken, "Allah hiçbir elçi ve kitap göndermemiştir!" veya "Kur'an'ı Allah indirmemiştir!" ya da "Allah insanı yaptıklarından dolayı hesaba çekecek değildir!" yâhut "Allah'tan başka, otoritesine kayıtsız şartsız boyun eğeceğimiz başka varlıklar vardır!" gibi dayanaksız ve saçma iddialar ortaya atarak Allah'a karşı yalan uyduranlardan daha zâlim kim olabilir? Bunlar, yaptıklarının cezasını çekmek üzere mahşer gününde Rab'lerinin huzuruna çıkarılacaklar ve dünyada iken kendilerini hakîkate dâvet etmiş olan şâhitler, "Rab'lerine karşı yalan söyleyenler işte bunlardır yâ Rab!" diyecekler.

O hâlde dikkat edin; Allah'ın lâneti, dünyada da, âhirette de zâlimlerin üzerine olsun!

19. Çünkü onlar, hakka yönelmek isteyen insanları Allah yolundan çeviriyor ve İslâm

aleyhinde çok çeşitli iftira kampanyaları düzenliyor, böylece, sinsi propagandalarla doğru yolu çarpıtmaya çalışıyorlar! Çünkü onlar, ilâhî adâletin gerçekleşeceği bir öte dünyanın varlığına inanmıyorlar!" Fakat gün gelecek, bu zâlimlerin de defteri dürülecektir:

20. Onlar, her ne kadar kendilerini yeryüzünde tek egemen güç ilan etseler de, Allah'ı âciz bırakacak değillerdir ve onların Allah'tan başka sığınabilecekleri hiçbir kurtarıcıları, koruyucuları ve onları Allah'ın azabından kurtaracak hiçbir dostları yoktur. Kendileri saptıkları yetmiyormuş gibi, başkalarının da sapmasına öncülük ettikleri için, cezaları kat kat artırılacaktır. Daha bu dünyada nice belâlarla yüz yüze gelecekler, her türlü ahlâksızlık toplumu baştanbaşa saracak, yaratılış amacını unutan ve mutluluğu yalnızca maddede arayan gönüller, hiç bir zaman gerçek huzuru bulamayacak. Fakat inkârcılar, asıl cezayı âhirette çekecekler ve kendilerine asla merhamet gösterilmeyec e k . Çünkü onlar, hakîkati **dinlemeye** bile **tahammül edemiyor,** apaçık gerçekleri **görmeye yanaşmıyorlardı.**

- 21. İşte bunlar, kendi elleriyle kendilerini felâkete sürükleyen kimselerdir. Öyle ki, uydurup durdukları sahte ilâhları, ya da dinin yerine ikame etmeye çalıştı kları gösterişli ideolojileri, yery üzünde cennet vaadeden aldatıcı idealleri, onları en muhtaç oldukları anda yüzüstü bırakıp gidecek, kendilerini korkunç âkıbetten kurtaramayacaktır.
- 22. Hiç şüphe yok ki, âhirette en büyük kayba uğrayanlar, bunlar olacaktır.
- 23. Buna karşılık, Allah'ın ayetlerine yürekten iman eden, bu imana yaraşır güzel davranışlar gösteren ve Rab'lerine saygıyla b oyun eğen kimselere gelince, işte onlar da cennet halkıdır ve sonsuza dek orada kalacaklardır.
- 24. Evet, bir tarafta iman eden baht iyarlar, öte yanda hakîkati inkar eden zalimler. Bu iki grubun durumu, tıpkı gözleri görmeyen ve

kulakları duymayan bir kimseyle, etrafını rahatlıkla görebilen ve söylenenleri duyabilen kimse arasındaki fark gibidir. Ne dersiniz, bu ikisinin durumu hiç eşit olur mu, hâla düşünüp ibret almayacak mısınız?

Nitekim, insanlık tarihi boyunca her Peygamber bu gerçeği dile getirmişti:

- 25. Gerçekten biz Nûh'u, içerisinde yaşadığı halkına ilâhî mesajı bildiren bir elçi olarak göndermiştik. Nûh onlara, "Ey halkım!" demişti, "Gerçek şu ki, ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım! Ve işte, açık ve net olarak sizleri uyarıyorum:"
- 26. "Allah'tan başka hiç kimseye kulluk ve ibâdet etmeyin! Yalnızca O'na itaat edin, O'nun buyruklarına ters düşen hiçbir güce, —kim olursa olsun— asla boyun eğmeyin! Doğrusu ben, bu uyarıları dikkate almadığınız takdirde, sizin için can yakıcı bir günün azâbından korkuyorum!"

27. Bunun üzerine, kavminin önde gelen inkârcıları, halkı sömürerek kurdukları kölelik sisteminin yıkılacağı ve böylece alışageldikleri lüks ve refah dolu yaşantının sona ereceği endişesiyle, "Ey Nûh!" dediler, "Görüyoruz ki, sen de bizim gibi fâni bir insandan başka bir şey değilsin. Allah elçi göndermek isteseydi, olağanüstü güçlere sahip bir melek gönderemez miydi? Üstelik, bu ülkede ezilen, horlanan dar görüşlü ayak takımından başka hiç kimsenin sana uymadığını görüyoruz. Eğer bu din güzel bir şey olsaydı, herkesten önce bizim gibi akıllı, zengin ve yet enekli insanlar ona inanırdı. Bize göre kişinin doğru yolda olduğunu göstleren biricik ölçü, sahip olduğu güç ve zenginliktir. Sizin bize karşı bir meziyetinizi, üstün bir tarafınızı da göremiyoruz ki, gücünüz karşısında boyun eğelim. Tam ters ine, bize öyle geliyor ki, sizler bu ülkede iktidarı ele geçirmek amacıyla kutsal din duygularını istismar eden, halkı kandırmak için de bu niyetini gizleyip sürekli iyi görünmeye çalışan birer yalancısınız!"

- 28. Buna karşılık Nûh, zâlim yöneticilerin propagandasından etkilenerek hak dine soğuk bakan kitlelere yönelerek "Ey halkım!" dedi, "Düşünsenize, eğer ben Rabb'imin katından gönderilen ve ciddiye alıp dinlediğiniz takdirde kesin iknâ olacağınız apaçık bir delile dayanıyorsam ve O bana kendi katından, insanı dünya ve âhirette kurtuluşa ileten bir rahmet lütfetmiş de, bu gerçekler birileri tarafından sizin gözünüzden kaçırılmış ise, ne büyük bir hayırdan mahrum kalacağınızın farkında mısınız? O hâlde gelin, mesajımızı bizim ağzımızdan dinleyin, ondan sonra inanıp inanmamakta özgürsünüz. Korkmayın, siz Allah'ın rahmetini istemediğiniz hâlde, biz sizi ona zorlayacak değiliz ya!"
- 29. "Ey halkım! Ben bu mesajı size ulaştırmama karşılık, sizden herhangi bir maddî çıkar beklemiyorum. Benim mükâfatımı verecek olan, yalnızca A llah'tır.

Ey inkârcılar! Ben, yoksul ve zayıf oldukları için

küçümsediğiniz ve birlikte oturmaya tenezzül etmediğiniz şu müminleri, sizi memnun etmek için yanımdan kovacak değilim! Çünkü onlar, gün gelec e k Rab'lerine kavuşacak ve yüce mahkemede şâhitlik yapacaklardır. Kendilerini kovduğum için beni O'nun huzurunda şikâyet ederlerse, hâlim nice olur? Eğer bunlar iman etmeden önce kötülük yapmışlarsa, geçmişleri beni ilgilendirmez. Çünkü artık tövbe edip tertemiz bir hayata başladıklarını biliyorum. Fakat buna karşılık, sizin hak hukuk tanımayan, dürüstlük ve erdemlilik nedir bilmeyen câhil bir topluluk olduğunuzu görüyorum."

- 30. Ey halkım! Bu fakir müminleri yanımdan uzaklaştırdığım takdirde bu dini kabul edebileceğinizi söylüyorsunuz. İyi de, eğer onları yanımdan kovacak olursam, beni Allah'ın gazâbından kim kurtarabilir; işin bu yönünü hiç düşünmüyor musunuz?
- **31.** "Evet, ben de sizin gibi bir insanım, bundan öte bir iddiam yok. Ben yalnızca, dünya ve âhirette

kurtuluşunuzu sağlayacak hayat prensiplerini Allah'ın bana bildirdiğini söylüyorum. Fakat siz, bu iddiamın doğru olup olmadığını anlamak için mesajıma kulak vereceğiniz yerde, bana gayba ait sorular soruyor, mûcizeler göste rmemi istiyorsunuz. Oysa ben size 'Allah'ın hazineleri benim yanımdadır ve onları dilediğim şekilde kullanabilirim!' demiyorum; Allah'tan başka hiç kimsenin bilemeyeceği gaybı da bilemem. Size bir melek olduğumu da söylemiy o r u m . Bununla birlikte, sahip olduğunuz şu görkemli saltanatın günün birinde elinizden alınmayacağını ve gözünüzde küçümseyip hor gördüğünüz bu tertemiz insanlara Allah'ın bir liitufta bulunmayacağını da söyleyemem. Bu, onların iman ve ihlas derecesine bağlıdır ve onların kalplerindeki iman ve samîmiyet derecesini en iyi bilen, Allah'tır. Eğer bütün bunların aksini iddia edecek olsaydım, o takdırd e ben, hem kendime, hem de sizlere kesinlikle zulmetmiş olurdum."

- 32. Bunun üzerine, kavminin önde gelen inkârcıları, "Ey Nûh!" dediler, "Bizimle yeterince tartıştın, hattâ bıkkınlık verecek derec e d e tartışmayı gereksiz yere uzattın; eğer söylediklerin doğruysa, haydi ne duruyorsun, artık bizi tehdit ettiğin şu azâbı getir de görelim!"
- 33. Nûh, "Bu benim elimde değil ki!" dedi, "Onu size —eğer dilerse— ancak Allah getirebilir ve siz de bunaasla engel olamazsınız!"
- 34. "Zaten ben size ne kadar öğüt vermek istesem de, eğer Allah günahlarınızdan dolayı sizi cezalandırmaya karar vermiş, bu yüzden de sapıklık içinde kalmanızı dilemişse, öğütlerim size hiçbir yarar sağlamayacaktır. Zira ilâhî yasalara göre, bir toplum kendisini değiştirmediği sürece Allah onları değiştirmez. Unutmayın ki, kâinâtı yaratan, yöneten ve yönlendiren, sizin tüm hayatınızla ilgili kanunlar ve kurallar koyan gerçek Sahibiniz,

Efendiniz, Rabb'iniz O'dur ve hepiniz eninde sonunda O'nun huzuruna çıkarılacaksınız."

Şimdi, Nûh'un kıssasına kısa bir ara vererek, müşriklerin bu kıssalar karşısındaki tutumunu okuyalım:

35. Ey Muhammed! Yoksa o nlar, bu nları senin uydurduğunu mu iddia ediyo rlar? Onlara de ki: "Eğer onu ben uydurmuşsam, bunun cezasını çekecek olan benim fakat bu, sizin Allah'a karşı olan sorumluluğunuzu ortadan kaldırmaz. Kaldı ki, hayatım boyunca hiç kimseye, hiçbir sebeple yalan söylemediğimi ve dolayısıyla, Allah'a karşı asla yalan söylemeyeceğimi gâyet iyi bilirsiniz. Zira ben, sizin işlediğiniz türden, Allah adına yalan uydurmak veya insanları aldatmak gibi günahlardan uzağım."

Kıssanın geri kalan kısmına gelince:

36. Uzun ve meşakkatli bir mücâdelenin ardından, **Nûh'a** şu talimatlar **bildirildi:** "Şu ana kadar sana **inanmış olanların dışında, artık**

kavminden hiç kimse iman etmeyecek fakat sen, onların yapageldikleri çirkin davranışlardan dolayı üzülme sakın! Ve asla umutsuzluğa, karamsarlığa kapılma!"

- 37. "Bizim kontrolümüz altında ve sana vahyettiğimiz bilgiler doğrultusunda, sizi büyük tufanda boğulmaktan kurtarac a k gemiyi inşâ et ve bu zâlimler için Bana yalvarma, çünkü onlar boğulacaklar!"
- 38. Böylece Nûh, kendisine emredildiği şekilde gemiyi yapmaya başladı; kavminin ileri gelenleri ne zaman yanından geçecek olsa, yaptığı işten dolayı onunla alay ediyorlardı. Nûh da onlara, "Madem bizimle alay ediyorsunuz," diyordu, "o zaman şunu iyi bilin ki, siz şimdi bizimle nasıl alay ediyorsanız, vakti gelince biz de sizinle alay edeceğiz!"
- 39. "O hâlde bekleyin; bu dünyada alçaltıcı azâbın kime gelip çatacağını ve âhirette

sonsuz azâbın kimi sarıp kucaklayac ağını yakında göreceksiniz!"

- 40. Nihâyet tufan emrimiz gelip çattı; gökten yağmurlar boşanmaya, yerden pınarlar fışkırmaya ve sular coşup kaynamaya başlayınca, Nûh'a, "Her cins hayvandan birer çift al ve boğulacaklarına dâir haklarında hüküm verilmiş olanlar hariç, aileni ve iman edenleri gemiye bindir!" dedik. Zaten onunla birlikte iman edenlerin sayısı pek azdı.
- 41. Nûh, kendilerine uzun süre yetecek erzakı da hazırladıktan sonra, müminlere seslenerek "Artık gemiye binebilirsiniz!" dedi, "Onun hareket etmesi de, durması da Allah'ın adıyladır. Bu gemi, O'nun emriyle hareket edecek ve O'nun lütuf ve yardımı sayesinde kurtulacaktır. Yoksa Allah'ın yardımı olmadan, hangi gemi bu azgın dalgalara dayanabilir! Doğrusu Rabb'im, çok bağışlayıcı, çok merhametlidir."

- 42. Derken gemi, yolcularıyla birlikte dağ gibi dalgaların arasından süzülmeye başladı. O sırada Nûh, kıyıda kalan oğlunu gördü ve ona, "Yavruc uğum!" diye son bir ümitle seslendi, "Ne olur, sen de bizimle birlikte gemiye bin; inkârcıların yanında kalıp onlarla aynı akıbeti paylaşma!"
- 43. Buna karşılık oğlu, "Ben kendi başımın çaresine bakabilir i m; beni sulara karşı koruyacak bir dağa sığınıp kurtulacağım!" d e d i . Nûh i s e , "Bugün, Allah'ın merhametine nâil olan mümin kullarından başka hiç kimse, O'nun gazâbından kurtulamayacaktır!" dedi. İşte o anda, aralarına dev bir dalga girdi ve böylece, Nûh'un oğlu d a diğer kâfirler gibi azgın sular arasında boğulup gitti!
- 44. Bütün kâfirler helâk edildikten sonra, yere ve göğe, "Ey yer, sularını geri yut ve ey gök, yağmurlarını artık durdur!" diye emredildi. Böylece sular çekildi, iş bitirildi. Nûh'un

gemisi, Cizre yakınlarındaki **Cûdî** dağının **üzerind e** karaya **oturdu. Ve** ilâhî fermânı ilân etmek üzere **denildi ki:**

"Helâki hak eden **bu zâlim topluluk** İlahi rahmetten **uzak olsun!**"

- 45. Bu arada, oğlunun acısıyla yüreği kan ağlayan Nûh, Rabb'ine seslenerek, "Ey Rabb'im!" diye yalvardı, "Şüphesiz oğlum, ne kadar isyankâr da olsa, ailemin bir parçasıdır ve biliyorum ki senin vaadin de haktır. Verdiğin her söz doğrudur ve mutlaka gerçekleşecektir. Bu yüzden, onu affet diyemem, fakat daha düne kadar kucağımda sevip okşadığım yavrumun, cehennemde ebediyen yanmasına nasıl yüreğim dayanır? Bana bir umut ışığı, bir teselli yok mu ya Rab! Hiç kuşkusuz sen, hükmedenlerin en âdili, en hakimisin!"
- **46.** Allah, **"Ey Nûh!" dedi, "O,** kan bağı yönünden senin öz oğlun olsa da, inkârcılarla birlikte olmayı tercih ettiği için **senin ailenden**

değildir. Çünkü o, Allah'a isyan etmekle çok çirkin bir davranış sergiledi. O hâlde, ilâhî prensiplere uygun olup olmadığını bilmediğin bir şeyi isteme benden. Bütün inkârcılara ne yapılacaksa, senin oğluna da o yapılacak. Çocuğuna duyduğun babalık şefkati, zâlimlere verilecek ceza konusunda seni adâletsizliğe sürüklemesin. Zira bu, senin gibi vahyin eğitiminden geçmiş birine hiç yakışmaz. Sana, câhilce davranmamanı tavsiye ederim."

- 47. Bunun üzerine Nûh, "Ey Rabb'im! İçyüzünü bilmediğin bir şeyi senden istemekten Sana sığınırım. Eğer beni bağışlamaz, bana merhamet etmezsen, dünyada da âhirette de kaybedenlerden olurum!" dedi.
- 48. Ve derken, "Ey Nûh!" denildi, "Sana ve seninle birlikte olanlardan türeyecek tertemiz nesillere bizim tarafımızdan bağışlanan esenlik ve bereketlerle, suların çekildiği vadilere doğru in! Şunu da bil ki, zamanla onların

arasından da kötü insanlar türeyec e k. Öyle nesiller gelecek ki, onları bu dünyada kısa bir s ür e nîmetler içinde yaşatacağız, fakat sonunda, tarafımızdan gelecek can yakıcı bir azap hepsini perişan edecek! Böylece, iyilerle kötüler arasındaki mücâdele, kıyâmete kadar sürüp gidecek."

49. Ey Muhammed! Bütün bu anlatılanlar, sana vahiyle bildirdiğimiz ve başka türlü asla bilemeyeceğiniz gayb haberlerindendir. Gerçi insanlığın hafızasında derin izler bırakmış olan bu olaylarla ilgili yarı gerçek, yarı efsane bilgi kırıntıları her toplumun kültüründe vardır. Fakat bu ayetlerin size ulaşmasından önce, ne sen, ne de içinde yaşadığın toplum bunu bu kadar net ve doğru biçimde bilmiyordunuz! İşte Nûh'un zâlimlere karşı nasıl bir mücâdele verdiğini, ne büyük eziyetlere göğüs gerdiğini ve sonuçta ne büyük lütuflara eriştiğini gördünüz. O hâlde ey Müslüman, sen de onlar gibi sabret; unutma ki, mutlu son, dürüst ve erdemli insanların olacaktır!

Ve aradan yıllar geçti, yeni nesi ller geldi. İsimler ve şekiller değişti, fakat değişmeyen tek şey vardı; hak ile bâtılın amansız mücâdelesi:

- 50. Ad kavmine de, kardeşleri gibi yakından tanıdıkları soydaşları Hûd'u elçi olarak gönderdik. Hûd, "Ey halkım!" dedi, "Allah'a gönülden boyun eğin ve yalnızca O'na kulluk edin! Zira sizin O'ndan başk a otoritesine kayıtsız şartsız boyun eğeceğiniz bir efendiniz, bir ilâhınız yoktur! Sizler, Allah'ın ayetlerini inkâr etmekle, yâhut hayat programınızı O'ndan başkalarının da çizebileceğini söylemekle, Allah'ın asla kabul edemeyeceği asılsız iddialar ortaya atmaktan başka bir şey yapmıyorsunuz."
- 51. "Ey halkım! Ben, bu mesajı size ulaştırmama karşılık sizden herhangi bir ödül veya teşekkür beklemiyorum; benim mükâfatımı verecek olan, yalnı zca beni yaratan Allah'tır; hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?

- 52. "Ey halkım! Gelin, yol yakınken günahlarınızdan tövbe edip Rabb'inizin sonsuz şefkat ve merhametine siğinin; sonra da tüm ruhunuz ve tüm benliğinizle O'na yönelin ki, göğün bütün nîmetlerini üzerinize sağanak sağanak yağdırsın ve gücünüze güç katsın! Yeter ki, zulüm ve haksızlık ederek Rabb'inizin rahmetinden yüz çevirmeyin!"
- 53. Bu sevgi, şefkat, rahmet ve merhamet dolu sözlere karşılık kâfirler, "Ey Hûd!" dediler, "Sen bize, bizi inanmaya mecbur bırakacak türden açık bir mûcize getirmedin. Dolayısıyla, sırf senin sözünle tanrılarımızı ve onlar sayesinde elde ettiğimiz tahtımızı, tacımızı bırakacak değiliz; o hâlde hiç boşuna bekleme, sana asla inanmayacağız!"
- 54. "Şu çılgınca tavırların için, "Seni tanrılarımızdan biri kendilerine dil uzattığın için fenâ hâlde çarpmış!" demekten başka bir söz bulamıyoruz!"

Bunun üzerine Hûd, "Madem öyle!" dedi, "O hâlde, ben size hakkı tebliğ ettiğime dâir Allah'ı şâhit tutuyorum. Siz de şâhit olun ki, kulluk ve ibâdette O'na ortak kabul ettiğiniz o sahte ilâhların hiç birini tanımıyorum ben!"

- 55. "Evet, O'ndan başka hükmüne boyun eğilen hiçbir güç, hiçbir otorite, hiçbir ilâh tanımıyorum ben! Haydi eğer yüreğiniz yetiyorsa, ilâhlarınızla birlikte hepiniz, bütün hile ve entrikalarınızla çıkın karşıma; sonra da bana göz açtırmayın bakalım!"
- 56. Hiç kimseden korkum yok! Çünk ü ben, benim de Rabb'im, sizin de Rabb'iniz olan Allah'a dayandım. Kâinâtt a Allah bütün varlıkları alnından tutar ve emrine boyun eğdirir. Hepsinin kad erini tayin Allah'ın elindedir. Her şey, her an O'nun koruma, gözetim ve denetimi altındadır. Elbette Rabb'im, dosdoğru bir yoldadır. Yaptığı her iş doğru, verdiği her hüküm âdildir. Dolayısıyla, doğrulardan yana olanları ödüllendirecek,

zâlimlere de hak ettikleri cezayı verecektir."

57. "Ama eğer yüz çevirirseniz, sonucuna da katlanırsınız! Zira ben, size bildirmem gereken her şeyi bildirdim. Bundan sonrası size kalmış. Unutmayın ki, Rabb'im dilerse hepinizi yok eder de, sizin yerinize, bu dine sahip çıkacak başka bir toplum getirir ve onları yeryüzünde egemen kılar ve bu durumda siz, O'na hiçbir şekilde karşı koyamaz, kendi öz benliğinizden başka hiç kimsey e zarar veremezsiniz! Çünkü Rabb'im, her şeyi görüp gözetmektedir."

Bunlar, Hûd'un söylediği son sözler oldu. Böylece tebliğ dönemi bitmiş ve sıra, ilâhî tehdit ve uyarıların gerçekleşmesine gelmişti:

58. Ve nihâyet a z a p emrimiz gelince zâlimleri helâk ettik; Hûd'u ve beraberindeki müminl e r i ise, lütuf ve merhametimiz sayesinde kurtuluşa erdirdik ve kendilerini, âhiretteki şiddetli azaptan da kurtardık.

- 59. İşte Âd kavminin sonu böyle oldu! Çünkü onlar, Rab'lerinin ayetlerini bile bile inkâr ettiler; Hûd'a karşı gelmekle, Peygamberlik misyonunu kökten reddettiler, böylece O'nun bütün elçilerine baş kaldırdılar; ilâhî prensiplere göre hükmedenlere itaati terk edip, nerde hak hukuk tanımayan inatçı, zorba bir diktatör varsa, onun peşinden gittiler.
- 60. Bu yüzden, hem bu dünyada, hem de mahşer gününde, onları helak edecek bir lânet takıldı peşlerine.

Dikkat edin; işte Rab'lerini böyle inkâr etmişti Âd kavmi! Dikkat edin; işte böyle helâk olup gitti, Hûd'un kavmi Âd!

Ve aradan yıllar geçti; zamanla inkârcılık, yeniden ortaya çıktı. İşte, insanlık tarihinin bir başka ibret verici sayfası:

61. Semud halkına da, kardeşleri gibi yakından tanıdıkları arkadaşları Sâlih'i elçi olarak gönderdik. Sâlih, "Ey halkım!" dedi, "Allah'a

gönülden boyun eğin ve yalnızca O'na kulluk edin! Zira sizin, O'ndan başka otoritesine kayıtsız şartsız boyun eğeceğiniz bir efendiniz, bir ilâhınız yoktur!"

"Sizi topraktan ve ondan süzdüğü bir damla sudan yaratan ve bir ömür boyu yeryüzünde yaşamanızı sağlayan O'dur. O hâlde, gelin günahlarınızdan dolayı O'ndan bağışlanma dileyin, sonra da tüm ruhunuz ve tüm benliğinizle O'na yönelin! Unutmayın ki, Rabb'im size şah damarınızdan daha yakındır, her duâya, her yakarışa mutlaka karşılık verir.

62. Bu güzel dâvete karşılık kavminin inkârcıları, "Ey Sâlih!" dediler, "Sen şu ana kadar, aramızda büyük umutlar beslenen biriydin. Parlak zekân ve dürüstlüğün sayesinde, seni geleceğin lideri olarak görüyorduk. Fakat sen, tek Allah'a kulluk iddiasıyla ortaya çıkarak bütün umutlarımızı suya düşürdün. Demek sen bizi, atalarımızın geçmişten beri tapındığı şeylere tapmaktan ve onların bıraktığı ilkelere göre

yaşamakt a n alıkoyacaksın, öyle mi? Doğrusunu istersen, bizi kendisine çağırdığın bu din hakkında epey kaygı ve şüphelerimiz var bizim."

- 63. Sâlih, "Ey halkım!" dedi, "Eğer ben Rabb'imden gelen apaçık bir delil üzerinde bulunuyor isem ve O, bana kendi katından yol gösterici bir mesaj göndererek, tüm insanlığa lütuf ve rahmet bahşetmiş ise; söyler misiniz, bunca nîmetlere karşılık nankörlük edip O'na karşı gelecek olursam, beni Allah'ın azâbından kim kurtarabilir? Ve bu takdirde sizin, kaybımı artırmaktan öte ne katkınız olur bana?"
- 64. "Ey halkım! İşte Allah'ın sizi imtihân etmek üzere gönderdiği şu deve, sizin için gerçek Peygamberi tanımanızı sağlayacak apaçık bir mûcizedir! B u deveye karşı tavrınız, sizin Allah'a itaatinizi ortaya koyan bir ölçü olacaktır. Böylece Allah'ın rab ve ilah olarak üzerinizdeki hakimiyetini kabul edin. Bütün toplumu sütüyle

besleyen bu devede olduğu gibi baştan sona hayrınıza olan şeylere isyan etmeyin. Allah'ın nimetlerinin paylaşımında dengeli ve adil olun, zayıf ve çaresiz insanları ezmeyin. O hâlde bırakın onu, Allah'ın arzında serbestçe otlasın ve sakın ona kötü bir maksatla el sürmeyin, aksi hâlde, sizi pek yakında korkunç bir azap yakalayacaktır!"

- 65. Fakat Semûd halkının azgın kâfirleri, Allah'a itaatin sembolü olarak ortalıkta dolaşan ve yaşadığı sürece Sâlih'in Peygamberliğinin apaçık bir ispatı olan bu deveyi kesip öldürdüler. Bunun üzerine Sâlih, "İşte şimdi sonunuz geldi, yakında hepiniz helâk edileceksiniz! Yurdunuzda şimdilik üç gün daha yaşayın bakalım! Dördüncü gün işiniz bitmiş olacak! Bu, asla yalan çıkmayacak bir uyarıdır!" dedi.
- 66. Nihâyet azap emrimiz gelip çatınca, lütuf ve merhametimiz sayesinde Sâlih'i ve beraberindeki müminleri azaptan ve o dehşet ve rici günün zilletinden kurtardık.

Gerçekten Rabb'in çok güçlüdür, üstündür. Sonsuz kudret ve izzet sahibidir, mutlak galip olandır.

- 67. O zalimlere gelince, şehrin altını üstüne getiren korkunç bir ses çarpıverdi onları; böylece, yurtlarında cansız bir hâlde yere yığılıp kaldılar!
- **68. Onlar değildi sanki,** daha düne kadar yurtlarında şen, şakrak dolaşanlar!

Dikkat edin; işte Rab'lerini böyle inkâr etmişti Semudlular! Dikkat edin; işte böyle helâk olup gitti, azgın Semud kavmi!

Ve aradan yıllar geçti; zamanla inkârcılık, yeniden ortaya çıktı. İşte, insanlık tarihinin bir başka ibret verici sayfası:

69. H a n i melekler arasından seçip gönderdiğimiz **elçilerimiz, İbrahim'e** eşi Sâre'nin bir çocuk dünyaya getireceğine dâir **müjdeyi vermek üzere** insan sûretinde gelerek

- "Selâm sana, ey İbrahim!" demişlerdi. Onların melek olduğunu henüz fark edemeyen İbrahim, "Selâm sizlere, ey Allah'ın kulları!" diye karşılık verdi ve derhal misafirlerinin önüne, leziz bir buzağı kebabı getirip koydu.
- 70. Fakat yabancıların yemeğe el uzatmadıklarını görünce, kendilerinden şüphelendi ve azap melekleri olduklarını anlayıp, onlardan dolayı içine bir korku düştü. İbrahim'in iyiden iyiye kaygılandığını gören melekler, "Korkma!" dediler, "Bizler Lut kavmine cezalarını vermek için gönderildik. Onları helâk etmeden önce de, Rabb'inden birtakım mesajlar iletmek üzere sana uğradık."
- 71. O sırada İbrahim'in hanımı Sâre, bir kenarda ayakta bekliyordu; bu sözleri duyunca, korkulacak bir şey olmadığını anlayıp sevincinden gülümsemeye başladı. Sonra ona, İshak adında bir çocuk dünyaya getireceğini ve İshak'ın ardından, Yakup isminde bir torun sahibi olacağını müjdeledik. Bu müjdeyi Sâre'ye

verdik, zira İbrahim'in, diğer eşi Hacer'den olma İsmail adında bir oğlu zaten vardı.

- 72. Bunun üzerine Sâre, hayretler içerisinde "Nasıl olur? Ben şu yaşlı hâlimle, üstelik de kocam bir ihtiyar iken çocuk mu doğuracağım? Bu, gerçekten de şaşılacak bir şey!" dedi.
- 73. Melekler, "Allah'ın verdiği hükme mi şaşıyorsun? Allah bunu elbette yapabilir ve yapacaktır da! Çünkü Allah'ın rahmeti ve bereketleri sizinledir, ey Peygamberin ev halkı! Gerçekten Allah, her türlü övgüye lâyıktır, sonsuz lütuf ve ikram sahibidir!" dediler.
- 74. İbrahim bu müjdeyi aldıktan ve korkusu iyice yatıştıktan sonra, Lut kavminin helâk edilmemesi için bizim elçilerimizle tartışmaya başladı.
- 75. Çünkü İbrahim, son derece merhametli, ince ruhlu ve dâimâ Rabb'ine

yönelen bir kimseydi.

76. Melekler, "Ey İbrahim!" dediler, "Bu konuda bizimle tartışmaktan vazgeç! Çünkü Lut kavminin helâk edileceğine dâir Rabb'inin kesin emri gelmiştir; dolayısıyla, geri çevrilmesi mümkün olmayan bir azâbın onları yakalaması artık kaçınılmaz olmuştur!"

Bu sözler üzerine İbrahim, gerçekleri anladı ve Rabb'inin hükmüne boyun eğdi.

Gelelim, kıssanın geri kalan kısmına:

77. Elçilerimiz, yakışıklı birer delikanlı sûretinde Lut'un yanına gelince, onların melek olduğunu henüz bilmeyen Lut, kadınları bırakıp erkeklere yönelen sapık hemşehrilerinin bu gençleri tâciz edeceğinden korkarak onlardan dolayı üzüntü ve endişeye kapıldı, misafirlerini koruyacak gücü olmadığını görerek onlar yüzünden içi daraldı ve kendi kendine, "Bugün, çok çetin bir gün olacak!" dedi.

- 78. Bu arada, şehre gelen yabancıların Lut'un evinde misafir olduğunu haber alan kavmi, sapık arzularının kamçılamasıyla, âdetâ kudurmuş bir hâlde koşarak Lut'un kapısına dayandılar. Zaten öteden beri böyle çirkinlikler yapmayı âdet hâline getirmişlerdi.
- Lut, "Ey kavmim!" dedi, "İşte kızlarım; onlarla evlenip meşrû ve doğal yollarla arzularınızı tatmin etmeniz, sizin için erkeklere yönelmekten çok daha temizdir. Öyleyse Allah'tan korkun da, misafirlerime tâciz ederek beni rezil etmeyin! İçinizde aklı başında bir adam yok mu sizin?"
- 79. Buna karşılık onlar, "Sen de gâyet iyi biliyorsun ki, bizim senin kızlarında gözümüz yok, çünkü kadınlarla ilgilenmiyoruz biz. Sen aslında bizim ne istediğimizi pekâlâ bilirsin!" dediler.
- 80. Bu azgın topluluk karşısında tamamen çaresiz kalan Lut, "Ah, keşke size karşı koyabilecek

gücüm olsaydı, yâhut şerrinizden korunabileceğim sağlam bir kaleye sığınabilseydim!" dedi. Çünkü şehre sonradan yerleşen bir yabancı olduğu için, kendisini savunacak kabîle desteğinden yoksundu. İşte, Lut Peygamber'in üzüntüsü doruk noktasına ulaşmıştı ki:

81. Melekler, nihâyet gerçek kimlikler ini ortaya koyarak, "Ey Lut!" dediler, "Bizler, Rabb'inin elçileriyiz. Artık korkmana, üzülmene gerek yok! Cünkü onlar senin kılına bile dokunamazlar! Zaten kısa bir zaman sonra, hepsi helâk edilecektir! Bunun için, gecenin bir vaktinde ailenle birlikte şehri terk etmek üzere yola çık! İçinizden hiç kimse kâfirlerle birlikte olma özlemiyle **geriye dönüp bakmasın!** Ancak karın hariç; çünkü o, zalimlerin yanında kalmayı tercih edecek. Bu yüzden de, onların başına gelecek olan azap, onun da başına gelecek! Onların helâk edilme zamanı sabah vaktidir; sabah vakti de yakındır, değil mi?"

- 82. Ve nihâyet Sodom şehri için helâk emrimiz gelince, Lut'u ve ailesini oradan çıkardık, sonra korkunç bir sarsıntıyla oranın altını üstüne getirdik ve üzerlerine, ateşte pişip sertleşmiş kızgın taşları sağanak sağanak yağdırdık.
- 83. O taşlar, öyle tesâdüfen yağmadı onların başına. Aksine her bir taş, Rabb'inin katında işâretlenmiş ve zâlimleri cezalandırmak için özellikle gönderilmişti. Ve siz ey insanlar! Kendinizi benzer bir felâketten uzak sanmayın! Zira bu tür cezalar, zâlimlerden hiç de uzak değildir! İlahi ceza dün de vardı, bugün de var, yarın da olacaktır!

Ve aradan yıllar geçti; zamanla inkârcılık, yeniden ortaya çıktı. İşte, insanlık tarihinin bir başka ibret verici sayfası:

84. Medyen halkına da, karde şleri gibi yakından tanıdıkları soydaşları Şuayb'ı elçi olarak gönderdik. Şuayb, "Ey halkım!" dedi, "Allah'a

gönülden boyun eğin ve yalnızca O'na kulluk edin! Zira sizin, O'ndan başka hükmüne boyun eğeceğiniz bir efendiniz, bir ilâhınız yoktur! O hâlde, ölçü ve tartıda hile yapmayın! Görüyorum ki, şu dünya hayatında nîmetler içerisinde yüzüyorsun uz. Fakat bu sizi aldatmasın. Zira ben, günahlardan vazgeçmediğiniz takdirde, bütün zâlimleri kuşatacak dehşet verici bir günün azâbına uğramanızdan korkuyorum.

- 85. O hâlde, ey halkım! Bu azâba uğramamak için, gerek hukuk, gerek siyaset ve gerekse ticâret alanında ölçüyü ve tartıyı adaletle, eksiksiz olarak yerine getirin ve sakın insanları haklarından mahrum bırakmayın! Bütün bunların, toplumun dengesini bozup yozlaşmal ara yol açacağını bile bile, fesadı yaygınlaştırıp yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayın!
- **86. Eğer** Allah'a ve âhiret gününe **inanıyorsanız**, dürüst alışveriş sonucunda **Allah'ın** size **bıraktığı** helâl kazanç **sizin için**

- çok daha hayırlıdır. İşte ben sizi uyardım. Öğütlerimi tutmadığınız takdirde, sorumluluğuna da katlanacaksınız. Zira ben, sizin başınızda bekçi değilim.
- 87. Kâfirler, "Ey Şuayb!" dediler, "Atalarımızın taptığı ilahları terk etmemizi yâhut servetimizi dilediğimiz şekilde kullanmaktan vazgeçmemizi sana namazın mı emrediyor? Oysa sen, bildiğimiz kadarıyla gâyet yumuşak huylu ve aklı başında bir adamsın. Ne var ki, bir tek Allah'a kulluğa başladıktan sonra tamamen değiştin! Eğer mâbedinde uslu uslu ibâdetini yapacaksan, buna bir itirazımız yok fakat kıldığın namaz, seni bizimle mücâdeleye sevk edecekse, böyle bir namaza asla izin vermeyiz!"
- 88. Buna karşılık Şuayb, "Ey halkım!" dedi, "Bakın, eğer ben Rabb'im tarafından bana lütfedilen ve aklı başında her insanı kolayca iknâ edecek apaçık bir delile dayanıyorsam ve Allah, kendi katından Peygamberlik lütfederek

bana güzel bir rızık bahşetmişse, bu durumda ne büyük bir hayırdan mahrum kaldığınızın ve ne büyük bir azaba müstahak olduğunuzun farkında mısınız? Bakın, benim amacım, şahsi bir çıkar elde etmek değildir. Ben, sizi engellemeye çalıştığım şeylere kendim konmak maksadıyla size karşı çıkıyor değilim. Siz çalmayın da ben çalayım, siz aldatmayın da ben aldatayım, halkın malını siz yemeyin de ben yiyeyim, demiy orum. Ben sadece gücümün yettiği kadar zulüm ve haksızlıklara bir son vererek toplumu ıslah etmek istiyorum. Fakat başarıya ulaşmam, ancak Allah'ın yardımı sayesinde olacaktır. Çünkü ben, yalnızca O'na dayanmışım ve tüm benliğimle, dâimâ O'na yöneliyorum."

89. "Ey halkım! Bana karşı böylesine amansız bir düşmanlığa girişmeniz, sakın sizi Nûh kavminin, Hûd kavminin veya Sâlih kavminin uğradığı felâketlere u ğratmasın! Üstelik Lut kavmi de hem yaşadıkları yer ve zaman bakımından, hem de tuttukları yol açısından sizden hiç de uzak sayılmazlar!"

- 90. "O hâlde, onların başına gelenlerden ibret alın da, günahları terk edip Rabb'inizden bağışlanma dileyin; sonra da tüm ruhunuz ve tüm benliğin i z l e O'na yönelin! Doğrusu Rabb'im, çok şefkatli ve çok merhametlidir, kullarını çok sevmektedir. Dolayısıyla, günahlarınız ne kadar büyük olursa olsun, tövbe edip bağışlanma dilerseniz, kesinlikle kurtulursunuz."
- 91. Fakat onlar, "Ey Şuayb!" diye karşılık verdiler, "Boşuna çeneni yorma! Çünk ü biz, senin bize söylediklerinin birçoğunu anlamıyoruz! Üstelik senin, aramızda ne kadar zayıf ve güçsüz biri olduğunu da çok iyi biliyoruz! Sana bu kadar tahammül ettiysek, tehditlerinden korktuk sanma! Eğer sana arka çıkan şu kabîlen olmasaydı, seni çoktan taşlayıp öldürmüştük! Çünkü senin, bize karşı hiçbir üstünlüğün yok!
- 92. Şuayb, "Ey halkım!" dedi, "Sizin gözünüzde benim kabîlem Allah'tan daha

mı güçlü ki, kabîlemden korkup çekiniyorsunuz da, O'nun uyarılarını hiçe sayıp arkanıza atıveriyorsunuz? Oysa Rabb'im, sonsuz ilmi ve kudretiyle yaptığınız her şeyi çepeçevre sarıp kuşatmış bulunuyor."

- 93. "Ey halkım! Madem Allah'a isyân etmekte kararlısınız, o zaman haydi, hakîkati susturmak için elinizden geleni yapın bakalım! Fakat hiç kuşkunuz olmasın ki, ben de onu duyurmak için elimden geleni yapacağım! Ve yakında göreceksiniz, o alçaltıcı azap kimin başına geliyormuş ve kimmiş asıl yalan söyleyen! Artık başınıza gelecekleri bekleyin; ben de sizinle birlikte bekliyorum!"
- 94. Ve nihâyet azap emrimiz gelip çatınca, Şuayb'ı ve ber aberindeki müminleri sonsuz rahmetimizle kurtardık; z ulüm ve haksızlık yapanlara gelince, her şeyi yıkıp yok eden korkunç bir gürültü çarpıverdi onları; böylece kendi yurtlarında oldukları yere cansız bir hâlde serilip kaldılar! Öyle ki:

95. Onlar değildi sanki, daha düne kadar yurtlarında şen şakrak dolaşanlar!

Dikkat edin, işte böyle helâk olup gitti, azgın Medyen halkı; tıpkı Semud kavminin yok olup gittiği gibi!

Ve aradan yıllar geçti; zamanla inkârcılık, yeniden ortaya çıktı. İşte, insanlık tarihinin bir başka ibret verici sayfası:

- 96. V e onların ardından, Mûsâ'yı ayetlerimizle ve Peygamberliğini ispatlayan apaçık bir delille, Firavun'a ve onun yanında toplum yönetiminde söz sahibi ileri gelen adamlarına gönderdik.
- 97. Fakat onlar, kendilerini kurtuluşa iletecek çağrıyı reddedip Firavun'un yönetimine uydular. Oysa pekâlâ biliyorlardı ki, ilâhî irâdeyi hiçe sayan Firavun ve benzerlerinin yönetimi, insanlığı doğru yola ileten, dolayısıyla itaat edilmesi gereken bir yönetim şekli değildi. Şimdi, ey insanlar! Bu dünyada böyle zâlim yöneticilere

itaat eden bir halkı ne korkunç bir âkıbetin beklediğini görmek istiyorsanız, mahşer günündeki şu sahneyi ibret ve dikkatle izleyin:

- 98. İşte mahşer günü Firavun, sürüsünü suya götüren bir çoban edâsıyla halkının önüne düşmüş, dünyada olduğu gibi onlara önderlik ediyor ve onlar da, tıpkı bir davar sürüsü gibi onun peşinden gidiyorlar. Fakat Firavun onları su kaynağına götüreceği yerde, alevli bir uçurumun kenarına getirdi ve hepsini cehennemin içine soktu! Meğer bu "pınar" ne kötü bir pınarmış!
- 99. Böylece, hem bu dünyada, hem de Mahşer Gününde, asla yakalarını bırakmayacak bir lânet takıldı peşlerine! Bakın ve ibret alın; ne kötü bir armağandır, onlara verilen bu armağan!
- 100. Ey hak yolunun yolcusu! İşte bu sana anlattıklarımız, geçmişte helâk edilmiş ülkelerin başından geçen ibret verici

- olaylard a n sadece bir kısmıdır. Bunlardan kiminin kalıntıları hâlâ ayakta duruyor, kimiyse kökünden biçilerek tamamen yok olup gitmiş! Bu âkıbet, onların kendi tercihleriydi. Nitekim:
- 101. Biz onlara zulmetmiş değiliz, fakat bile bile kötülüğü tercih ederek, onlar kendi kendilerine zulmettiler. Ve Rabb'inin azap emri geldiğinde, Allah'ı bırakıp da yalvardıkları o hayal ürünü sahte tanrıları, onları Allah'ın gazâbından kurtaramadı, aksine, uğradıkları felâketi artırmaktan başka bir işe yaramadılar.
- 102. O hâlde, dikkat edin; Rabb'in, zulüm ve haksızlıkta direten bir ülkeyi cezalandırdı mı, işte böyle cezalandırır! Unutmayın, O'nun azâbı gerçekten can yakıcıdır, çok çetindir!
- 103. İşte bütün bu anlatılanlarda, âhiret azâbından korkanlar için apaçık uyarılar ve ibret verici dersler vardır. O gün, bütün

- insanların bir araya toplanacağı bir gündür. O gün, yapıp ettikleriniz hakkında en âdil biçimde şâhitliğin yapılacağı bir gündür. Ve o günün gelmesi, hiç de uzak değildir:
- 104. Biz onu, ancak kıyâmet denilen belirli ve sayılı bir süreye kadar erteliy oruz. Sanmayın ki, dünyanın ömrü sonsuz ve sınırsız olarak devam edip gidecek.
- 105. O Büyük Gün gelip çattığı zaman, Allah'ın izni olmadan hiç kimse konuşamayacak. Büyük mahkeme kurulacak ve herkese yaptığının karşılığı verilecek. Böylece insanlar iki gruba ayrılacak; kimileri bedbaht ve perişan, kimileri mutlu ve bahtiyâr!
- 106. Bedbaht olanlar, ateşte azap çekecekler. Orada, acı ve ıstıraptan, çocu klar gibi hıçkıra hıçkıra ağlayacaklar, c ehennemin alevleri arasında öyle bir iç çekip inleyecekler, öyle fecî bir şekilde nefes alıp verecekler ki...
 - 107. Hem de, âhiret âlemindeki gökler ve yer

durduğu sürece, ebediyen o ateşin içinde kalacaklar; ancak Rabb'inin dilemesi hariç! Şüphesiz Rabb'in, sonsuz bilgisi, hikmeti ve kudretiyle dilediği hükmü verir, dilediğini dilediği şekilde yapar.

- 108. Mutlu olanlara gelince, onlar da cennette nîmetler içinde yaşayacaklar. Gökler ve yer durduğu sürece, ebediyen orada kalacaklar. Bu, ancak Rabb'inin dilemesi ile olacaktır! Rabb'in dilerse, onları daha yüce makâmlara ulaştırabilir. İşte bu mükâfât, asla kesintiye uğramayacak bir ilâhî lütuftur.
- 109. O hâlde, ey hak yolunun yolc usu! Allah'tan başka güçler önünde boyun eğen şu insanların taptıkları o sahte ilâhların, onları en korkunç âkıbetle yüz yüze getireceği konusunda asla şüphen olmasın! Onların sağlam ve geçerli delillere dayanarak inkâr yolunu seçtiklerini sanma! Çünkü onlar, geçmiş at alarının inanç ve ibâdetlerini körü körüne ve ahmakça taklit etmekten başka bir şey yapmıyorlar. İşte bu

yüzden Biz, cehennem azâbından paylarına ne düşüyorsa, onlara eksiksiz olarak vereceğiz.

IIO. Gerçek şu ki, bir zamanlar Mûsâ'ya Kitabı vermiştik, fakat Yahudiler, Te vrat adıyla anılan bu kitabı sonradan bozup değiştirmiş ve onda ayrılığa düşmüşlerdi. Eğer bu dünyanın imtihân yeri olduğuna ve her şeyin tam karşılığının âhirette verileceğine dâir Rabb'in tarafından ezelden ortaya konulmuş bir yasa olmasaydı, aralarında çoktan hüküm verilmiş ve kötüler derhal cezalandırılıp her türlü anlaşmazlık bitirilmiş olurdu. Fakat ilâhî hikmet, bu dünyanın bir mücâdele ve imtihân yurdu olmasını uygun gördü. Doğrusu onlar, Tevrat'a gerçek anlamda iman etmiyorlar, a ksine, onun hakkında tutarsız, mantıksız ve karmakarışık şüpheler içinde bocalayıp duruyorlar. Nitekim Kıyamete kadar nice inkârcılar da, Kur'an hakkında benzer şüphe ve çelişkiler içinde olacaklardır.

III. Hiç kuşkusuz Rabb'in, yaptıkları her

işin karşılığını onlara tam olarak verecektir. Elbette O, onların neler yaptığını gâyet iyi bilmektedir.

- II2. O hâlde, e y Peygamber ve ey İslâm toplumunun önderi! Rabb'inin yolunda hedefe doğru adım adım ilerlerken, sağa sola sapmadan, yalpalamadan yoluna devam et ve sana emredildiği gibi dosdoğru ol! Sadece sen değil, günahlarından tövbe edip senin yanında yer alan diğer Müslümanlar da böyle olsunlar! Ve sakın ilâhî yasaları ihlal ederek yâhut hak ve adâlet sınırlarını aşarak azgınlık etmeyin! Unutmayın ki Allah, yaptığınız her şeyi görmektedir.
- II3. Ey iman edenler! Kim olursa olsun zulüm ve haksızlık yapan kimselere asla güvenip bel bağlamayın; onlara, duygu ve düşünce plânında kesinlikle meyletmeyin; yoksa cehennem ateşi size de dokunur! Çünkü onlara ilgi duymak ve sevgi beslemek, yaptıkları kötülükleri onaylamak anlamına gelir. Unutmayın ki, sizin Allah'tan

başka hiçbir yardımcınız, hiçbir dostunuz yoktur; öyleyse kendinize başka bir dost aramayın, aksi hâlde ilâhî yardımdan yoksun kalırsınız!

- II4. Ey hak yolunun yolcusu! Gündüzün iki ucunda bulunan sabah ve akşam vakitlerinde ve gecenin gündüze yakın saatlerindeki teheccüd vaktinde namazı özenle ve dikkatle kılmaya devam et! Çünkü ibadet ve iyilikler, küçük günahları siler atar, insan ruhunu eğitip olgunlaştırarak kötülükleri ortadan kaldırır. İştebütün bu tavsiyeler, öğüt almasını bilenlere bir uyarı, bir hatırlatmadır.
- II5. V e bu emirleri yerine getirirken, karşılaşacağın zorluk ve sıkıntılara karşı sabret! İnanmıyorlar diye de üzülme; sen üzerine düşeni yap, ötesini bize bırak! Unutma ki, Allah iyilik yapanların mükâfâtını elbette zayi etmeyec e k t i r. Nitekim insanlık tarihini inceleyecek olursanız, zulme karşı seslerini yükseltmedikleri için zâlimlerle birlikte helâk olan

nice toplumların bulunduğunu göreceksiniz:

- 116. Sizden önceki nesillerden akıllı ve erdemli kişilerin, zâlimlere karşı ortak bir cephede birleşerek **yeryüzünde** ahlâkî yozlaşmayı, bozgunculuğu ve fesadı engellemek için çaba göstermeleri gerekmez miydi? Fakat ne yazık ki, bunu yapmadılar. Ancak içlerinden, mücâdeleden asla yılmadıkları için kurtuluşa erdirdiğimiz birkaç küçük toplul u k bu görevi hakkıyla yerine getirdi. Zâlimlere gelince, onlar da imtihân amacıyla kendilerine bahşedilen refah ve zenginliğin peşine takıldılar; böylece hem kendilerine, hem insanlığa, hem de Rab'lerine karşı suç işlemiş oldular. Ve bu yüzden azâbı hak ettiler. Bu âkıbet, onların kendi tercihleriydi:
- II7. Çünkü senin Rabb'in, halk ı dürüst davrandıkları ve toplumdaki haksızlıkları, çarpıklıkları düzeltmek için çaba harcadıkları sürece, hiçbir ülkeyi haksız yere helâk edecek değildir. O hâlde, sen de ilâhî gazâba

uğramak istemiyorsan, hakîkati tüm insanlığa ulaştırmak için elinden geleni yapmalısın. Fakat bunu yaparken, İslâm'ı kabul etmeleri için onları zorlamaya gücün yetmez. Bu aslında görevin de değil. Unutma ki:

- II8. Rabb'in dileseydi, kâfirleri zorla Müslüman yapar ve bütün insanları aynı inanç ve ilkeler etrafında birleşen tek tip bir toplum hâline getirebilirdi. Fakat imtihân hikmeti gereğince, diledikleri inanç ve hayat tarzını özgürce seçmelerine izin verdi. Bu yüzdendir ki, insanların çoğu İslâm'dan yüz çevirip farklı görüşlere ayrılmaya devam edeceklerdir.
- II9. Ancak Rabb'inin bahşettiği nîmetleri kullanarak hakîkate ulaşma ve ona teslim olma yolunda çaba harcayan, böylece O'nun lütuf ve merhametini hak edenler başka. Onlar Kur'an'a sımsıkı sarılır, ellerinden geldiğince yeryüzünde zulüm ve haksızlığa engel olurlar. Zaten Rabb'in, onları asıl bunun için yaratmıştır.

- İşte böylece, Rabb'inin ilâhî bir yasa olarak verdiği şu hükmü tam olarak gerçekleşmiş oldu: "Muhakkak Ben cehennemi, hakîkati bile bile reddeden cinler ve insanlarla dolduracağım!"
- 120. E y Peygamber! Bak, geçmiş Peygamberlerin başından geçen olaylar arasından, senin yüreğini pekiştir ecek olan her şeyi sana anlatıyoruz. Böylece, bu kıssalar çerçevesinde sana hakîkat bilgisi ulaşırken, müminlere de bir öğüt ve bir uyarı gelmiş bulunuyor.
- 121. İman etmeyenlere gelince, onlara de ki: "Haydi, hakîkati susturmak için elinizden geleni yapın! Fakat şunu iyi bilin ki, biz de onu tüm insanlığa duyurmak için elimizden geleni yapacağız!"
- 122. "Ve zulüm ve haksızlıkta direttiğiniz takdırde, başınıza gelecek belâları bekleyin artık! İşte, biz de Rabb'imizin vereceği hükmü

bekliyoruz!" Çünkü biz, şu hakîkate yürekten inanmışız:

123. Göklerin ve yerin gaybı, yani evrendeki mutlak ve şaşmaz; göklerde ve yerde insanlığı Allah'ın rızasına ya da azap ve gazabına ulaştıran bütün yolların bilgisi yalnızca Allah'ın elindedir; her şey O'na döndürülecek ve her konuda nihâî kararı O verecek, son sözü O söyleyecektir. Öyle yse, sadece O'na kulluk et ve yalnızca O'na dayan! Unutma, Rabb'in, yaptığınız hiçbir şeyden habersiz değildir.